Toelichting Doorontwikkeling BoekStart in de kinderopvang

Inleiding

Het ministerie van OCW heeft onlangs ingestemd om in het najaar van 2026 nog eenmaal een doorontwikkelingssubsidie aan bibliotheken via Stichting Lezen te geven. Het doel is om bestaande samenwerkingen tussen Bibliotheek en kinderopvang met de aanpak BoekStart in de kinderopvang (of vergelijkbare programma's met een andere naam) door te ontwikkelen. Het toekennen en uitbetalen van deze subsidiegelden moet afgerond zijn vóór 1 januari 2027. Hiervoor is € 3.081.250,- in het najaar van 2026 beschikbaar voor maximaal 3.625 kinderopvanglocaties die al samenwerken met de Bibliotheek. De doorontwikkelingsvergoeding voor deze extra ronde dient bij voorkeur dit schooljaar, maar uiterlijk op 31 december 2027 te worden besteed.

BoekStart in de kinderopvang heeft als doel om kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar, hun ouders en pedagogisch professionals via de kinderopvang intensief met boeken en het lezen daarvan in aanraking te brengen door hen te binden aan de Bibliotheek en de relatie tussen kinderopvang en Bibliotheek te versterken. Het is een gezamenlijke aanpak van kinderopvanginstelling en de Bibliotheek die bijdraagt aan de maatschappelijke opgave Geletterde samenleving uit de netwerkagenda.

Het programma BoekStart in de kinderopvang bestaat uit de bouwstenen: Netwerk & Beleid, Voorlees-en mediaplan, Expertise, Leesomgeving & Collectie (ook digitaal), Activiteiten/ Ouderbetrokkenheid en Monitor. De meerwaarde die de Bibliotheek biedt met BoekStart is de gestructureerde aanpak op meerdere terreinen tegelijk. De Bibliotheek maakt afspraken met de kinderopvang en legt deze vast. Een dergelijke intensieve aanpak zal een positief effect hebben op het voorleesklimaat binnen de kinderopvang.

Meerjarige samenwerking

De kinderopvang en de Bibliotheek gaan een meerjarige samenwerking aan rondom het voorleesklimaat in de kinderopvang:

- die geborgd is in het beleid van kinderopvang en Bibliotheek en vastgelegd in een meerjarige samenwerkingsovereenkomst (bouwsteen Netwerk & Beleid);
- waarbij afspraken zijn gemaakt over het evenredig inzetten van middelen door kinderopvang en Bibliotheek (bouwsteen Exploitatie);
- waarbij een professionele leesmediaconsulent van de Bibliotheek een adviserende en ondersteunende rol vervult voor de voorleescoördinator en het team van de kinderopvang (bouwsteen Expertise);
- waarbij jaarlijks doelen worden bepaald op basis van gemonitorde resultaten (bouwstenen Voorlees-en mediaplan en Monitor);
- waarbij jaarlijks alle activiteiten worden vastgelegd in een jaarplan en ingezet wordt op betekenisvolle activiteiten met een boek (bouwsteen Activiteiten);
- waarbij het inzetten van een actuele en gevarieerde (digitale) collectie in de kinderopvang en thuis zorgt voor een verrijking van het voorleesklimaat op de kinderopvang (bouwsteen Leesomgeving & Collectie).

© Stichting Lezen (2026)

Instructie Doorontwikkelinglocaties BoekStart in de kinderopvang

De subsidieregeling Doorontwikkelingslocaties vanuit de Verlenging van het Masterplan basisvaardigheden (MBV) van het ministerie van OCW is bedoeld om bestaande samenwerkingen tussen Bibliotheek, kinderopvang en onderwijs met de aanpak BoekStart in de kinderopvang door te ontwikkelen. In onderstaande lichten we deze regeling en de te volgen procedure toe.

Hoogte subsidiebedrag en aantallen

Het beschikbare subsidiebedrag en geschat aantal doorontwikkelingslocaties is als volgt:

Doelgroep	Doorontwikkelingslocaties	Subsidiebedrag per locatie*
BoekStart in de kinderopvang	3625	€ 850,-

* Stichting Lezen behoudt zich het recht voor de vermelde bedrag te wijzigen. De definitief uit te keren bedrag is afhankelijk van het definitief aantal vastgestelde doorontwikkelingslocaties.
De uitgekeerde bedragen zijn inclusief eventueel verschuldigde btw.

Toekenning en verantwoording

Locaties die in aanmerking komen voor de *Verlenging Subsidieregeling MBV II Doorontwikkelingslocaties BoekStart in de kinderopvang najaar 2026*, hierna *Doorontwikkelingslocaties najaar 2026,* worden vastgesteld op basis van de bij Stichting Lezen bekende gegevens in ProjectConnect en de Bibliotheekmonitor schooljaar 2024-2025 en 2025-2026.

Hierbij gaat het om de volgende doorontwikkelingslocaties:

- Alle nieuwe locaties BoekStart in de kinderopvang uit MBV II 2024-2025
- Alle nieuwe locaties BoekStart in de kinderopvang uit MBV II 2025-2026
- Alle goedgekeurde doorontwikkelingslocaties Kinderopvang MBV II 2025-2026

De voorwaarden voor toekenning zijn gelijk aan de voorwaarden van de subsidieregeling Masterplan basisvaardigheden 2025-2026, zoals een ondertekende lopende of vernieuwde (samenwerkings- of dienstverlenings-) overeenkomst** voor betaalde dienstverlening. Deze overeenkomst is ondertekend door de Bibliotheek en samenwerkingspartner(s) uit kinderopvang en is een **verplicht onderdeel.**

De geldende overeenkomst wordt steekproefsgewijs achteraf bij de betreffende bibliotheek (via de POI) gecontroleerd door de accountant van Stichting Lezen op basis van een samengestelde lijst van geselecteerde doorontwikkelingslocaties.

De toekenning wordt uiterlijk **30 november 2026** afgerond met inachtneming van onderstaande procedure.

**Een model samenwerking- en dienstverleningsovereenkomst (beveiligde bestanden) zijn toegankelijk via de toolkit Bibliotheek – bouwsteen netwerk & beleid

© Stichting Lezen (2026)

Procedure en tijdpad

De procedure voor de subsidieregeling Doorontwikkelingslocaties najaar 2026 is als volgt:

1. Begin oktober 2026 verstuurt Stichting Lezen aan de POI een mail met een Excel-bestand met doorontwikkelingslocaties BoekStart in de kinderopvang per Bibliotheek. De POI stuurt deze mail integraal door aan de directeur van de desbetreffende Bibliotheek.

2. Het Excel-bestand biedt een overzicht van de in aanmerking komende doorontwikkelingslocaties BoekStart in de kinderopvang per Bibliotheek. De spreadsheet biedt informatie over de locaties zelf en de ontvangen bedragen en is gegenereerd uit ProjectConnect.

3. De Bibliotheek controleert de aangeleverde gegevens en stuurt deze uiterlijk **vrijdag 30 oktober 2026 retour naar de POI of zo mogelijk eerder op basis van instructie door de POI**:
   a. Is dit in orde en heeft de Bibliotheek voor alle vermelde locaties een geldige overeenkomst met de kinderopvanglocatie, dan stuurt de bibliotheek vervolgens het bestand terug naar de POI. Hiermee gaat de bibliotheekorganisatie akkoord met de voorwaarden zoals genoemd in de toelichting en instructie van het bestand. Die accordering geldt ook voor onderstaande onderdelen.
   b. Staat er een kinderopvanglocatie of school bij die niet aan de voorwaarden voldoet (bijvoorbeeld omdat de overeenkomst is verlopen en er geen nieuwe overeenkomst is gesloten), dan wordt in de aangeleverde spreadsheet bij deze kinderopvanglocatie een x genoteerd in de geel gemarkeerde kolom. Daarmee valt kinderopvanglocatie weg, en komt het bedrag op nul te staan.
   c. Zijn er kinderopvanglocaties die niet in het overzicht staan, maar waarmee toch een geldende overeenkomst is, dan kan dit ook uiterlijk op 30 oktober 2026 in hetzelfde document aan de POI kenbaar gemaakt worden. Gebruik hiervoor wel de door ons aangeleverde spreadsheet. **Voeg die eventueel ontbrekende locaties onderaan deze spreadsheet toe en niet in plaats van de bestaande locaties.**
   d. U vermeldt in elk geval de naam, het adres en het LRK-nummer van de kinder-opvanglocatie en het aantal kinderen.
   e. Zijn de namen of gegevens van de kinderopvanglocaties gedurende de lopende samenwerking gewijzigd, bijvoorbeeld als gevolg van fusie of opheffing, dan vragen we om deze mutaties door te geven i**n de daarvoor bestemde kolom vóór of uiterlijk 30 oktober 2026.** Belangrijk te melden is dat, als gevolg van die mutatie, mogelijk een nieuw af te sluiten samenwerkingsovereenkomst nodig is omdat de (juridische) registratie mogelijk anders is dan vermeld op de oorspronkelijke samenwerkingsovereenkomst.

4. De gecontroleerde en voor akkoord bevonden Excel-bestanden worden door de POI gemaild naar **projectadministratie@lezen.nl** **vóór of uiterlijk op 6 november 2026**. Later ingestuurde excels kunnen gezien de strakke deadline niet meer verwerkt worden.

5. **Medio november 2026** worden de kinderopvanglocaties die onterecht ontbraken in het overzicht toegevoegd in ProjectConnect. De projectadministratie van Stichting Lezen met ondersteuning vanuit het Landelijk Team BoekStart in de kinderopvang en de Bibliotheek op school voeren de gegevens in die de POI's van de bibliotheken hebben ontvangen.

© Stichting Lezen (2026)

6. **Op 30 november 2026** is dan duidelijk wat de uiteindelijke stand van zaken is voor de doorontwikkelingsbijdrage BoekStart in de kinderopvang per Bibliotheek voor het najaar van 2026. Deze wordt vastgesteld op basis van het totaal beschikbare bedrag per doelgroep, gedeeld door het aantal doorontwikkelingslocaties per doelgroep.

7. Het voornemen is om rond **16 december 2026** de bedragen over te maken naar de POI, zodat zij deze bedragen kunnen overmaken naar de bibliotheken. Dit alles onder voorbehoud dat Stichting Lezen het benodigde bedrag ontvangen heeft van het ministerie van OCW. Uiterlijk **31 december 2026** zijn de toekenningen afgerond.

© Stichting Lezen (2026)